

iki cihan harbinde
TÜRKİYE

Cavid anlatıyor: Aramızda bir defa devlet gruplarından birine itihak için vukubulmuş müzakerenin tarzı cereyanını senet itihaz etmek istedikler. O zamandan beri ahvalde değişmiş bir şey olduğunu unutulur. Sadrazam, Wengenheim ile müzakerelere devam etmiş, nihayet şimdi (Almanya büyük bir harbe (işeceği gün) buna muvaffak olmuş. Sadrazamın yanında münakaşayı uzatmadım. Bu muahede Halli, Talat ve Enver arasında dört beş gündür beri malum olduğu ve birkaç gece beni ve Cemali haberdar etmişsiniz Yeniköyde toplanıp müzakere ettikleri halde bizi uzakta bırakmış olmalarına fevkalade canım sıkıldı. Ahvalin nezaketi olmasa idi buna d'hal bir istifa ile cevap verecektim.

YAZAN: HÜSEYİN CAHİD YALÇIN

Bunu dostum Cavid hatırlarında şöyle anlatıyordu: Sadrazamın konağına gittiğim vakit, Weber'ın bir odada bekler buldum. Sadrazam acele acele bir şey yazıyordu. Enver, Talat, Halil orada idiler. Ahvalde bir fevkaladelik hissettim. Talattan sebebi sordum. Yemin ettik, diyerek söyledim. Derhal kendisine: "Yoksa Almanya ile ittifak mı ediyorsunuz?" dedim. Biraz sonra, sadrazam yazdığı kâğıdı zarfa koyarak Weber'a verdi. Biz de sadrazamın yanına girdik. Kimseye ifşa etmiyeceğimize dair yemin ettik. Heyeti hükümet azasının sır saklayacaklarına dair yemin etmeleri kadar manasız bir şey bilmişim ki olur mu? Bunun üzerine, sadrazam bir kâğıt okudu. Almanya ile Hükümet Osmanlı arasında ittifak mukavelesi. Kemali hayretle dinledim: "Sırbistan - Avusturya muharebesinde tarafeyn, (yani Türkiye ve Almanya) mutlak bir bütünlük muhafaza edecekler. Rusyanın tedabiri katiye askeriyesi, Almanyanın Avusturya ile casus federis yapmasını müteakibe derhal Türkiye için de mevcut olacak. Muharebe takdirinde Alman heyeti askeriyesi Türkiye'de kalacak ve Türkiye buna mukabil bu heyetin muharebede tesiri Tiliyesini temin edilecektir. Muahede beş sene müddetle akdoldunuyor. Bu müddetin bitiminden evvel tarafeynden biri naksetmezse bir yeni beş sene için daha mer'i olmakta devam edecektir. Tarafeyn murahhaslarına (Sadrazam ve Wengenheim) imza edilir edilmez mer'i olmağa başlayacak ve bir ay zarfında tasdiknameler teati kılınacaktır. Rusya ile Türkiye arasında muharebe olursa Almanya, iadebaderse, müsellehan Türkiye arazisini müdafaa edecektir." Bunu okuduktan sonra benim fikrimi sordular. Ben, o kadar mütehayyirdim ki cevap vermedim ve mütereddit olduğumu, böyle mühim bir meseleye bu kadar cabuk rey veremeyeceğimi söylemekle iktifa ettim. Diğer arkadaşlarda ise sevinç hayreti vardı. Bir büyük devletle ittifak ediyormuşuz!

BAŞVEKİLİMİZ

Saracoğlu, Erzurum ve Sarıkamışta tetkiklerde bulunduktan sonra dün Karsa hareket etti

Sarıkamış, 1 (A.A.) — Başvekilimiz bu sabah saat 9 da beraberlerinde Orgeneral Orbay ve üçüncü umumî müfettiş olduğu halde, Erzurumdan hareket etmişlerdir. Yolda Hasan Kaleden geçen halk Başveki-

Halkla eğleniyor musunuz?

Piyasada kömürün zerresi yok

Sonra da alay eder gibi, gazetelerle halkı şikâyetlerini bildirmeğe, tozlu ve ıslak kömür almamaya davet ediyorsunuz

Bir iki haftadanberi gazetelerde halka hitaben: "Türkiye kömür satışı ve tevzi müessesesi" imzalı bir ilan çıkmaktadır. Müessese üç puntolarla halkı

Beni ikna için, şimdiye kadar böyle bir netice istihsaline çalışmışımız halde muvaffak olmadığımızı, eğer bu harpten evvel böyle bir teklife maruz olsaydık derhal kabul edeceğimizi söylediler. Harpten evvel kabul ile harp esnasında kabul arasında pek büyük bir fark olduğunu, harpten evvel dahi düşünceceğimizi söyledim. Aramızda bir defa, devlet gruplarından birine itihak için vukubulmuş müzakerenin tarzı cereyanını senet itihaz etmek istedikler. O zamandanberi ahvalde değişmiş bir şey olduğunu unutulur. Sadrazam, Wengenheim ile müzakere devam etmiş, nihayet şimdi (Almanya büyük bir harbe işeceği gün!) buna muvaffak olmuş.

Sadrazamın yanında münakaşayı uzatmadım. Bu muahede Halli, Talat ve Enver arasında dört, beş gündür beri malum olduğu ve birkaç gece beni ve Cemali haberdar etmişsiniz Yeniköyde toplanıp müzakere ettikleri halde bizi uzakta bırakmış olmalarına fevkalade canım sıkıldı. Ahvalin nezaketi olmasaydı buna derhal bir istifa ile cevap verecektim.

Akşam Talat bize geldi. Birlikte Enver'e gittik. Gerek evde, gerek yolda yapılan muamelelerin memleket için nasıl bir vahamet teşkil ettiğini, Almanyanın bizi müsellehan müdafaa edeceğine dair olan kayıt ve şartın hayali bir şeyden ibaret kalacağını, çünkü Almanyanın bize bugün bir asker bile gönderemeyeceğini, Rusyanın hücumuna maruz olursa memleketimizin mahv ve harap olacağını, neticeten, harpte Almanların galebesi muhakkak olduğum ve böyle bir mesuliyeti yüklenmek istemediğimi anlattım.

Enverin evi önünde otomobilden inerken, "Ne yapalım, bu iş oldu bitti. Sadrazam imza etti; mukadderat!" dedi. Ben de "Bu mukadderat ile ben sürüklenecek istemem" cevabını verdim. İşte Almanya ile ittifak muahedenamesi bu tarzda hazırlanmış ve imza edilmiştir.

(Devam edecek)

Hüseyin Cahid YALÇIN

(*) Bundan evvelki yazılar 31 Ağustos ve 1 Eylül tarihli nüshalarımızdadır.

Gazeteciler Londra'da

Heyet reisi Başmuharririmiz, B. B. C. radyo merkezinde yurddaşlara samimî bir hitapta bulundu

Londra, 1 (Radyo - S. 19,45) — İngiltere hükümetinin daveti üzerine Londraya gelen Türk gazetecileri heyeti, şimdi burada B.B.C. stüdyosunda bulunuyorlar ve Türkiye Büyük Elçisi Bay Rauh Orbay'la el sıkşıyorlar. "İlk defa olarak Türk gazetecilerine, İngiliz istihbarat nazırı namına, nezaret müstegarı selâmladı. Buna, heyet reisi Bay Hüseyin Cahid Yalçın francızca olarak cevap verdi, dedi ki: "İngiltere bizim için meğbul bir memleket değildir. Burada dostlarımız arasında bulunduğumuzu biliyoruz. Ben ve meslekdaşlarım tamamıyla nikbiniz..."

"Şimdi Hüseyin Cahid Yalçın'dan birkaç kelime türkçe söylemesini rica edeceğiz."

Bunun üzerine, başmuharriri-

min mikrofona önüne gelerek heyecanlı bir sesle sunuları söylemiştir: "Aziz vatandaşlarım, şimdi burada bütün dostlarımız ve matbuat heyetinin aileleri arasında bulunuyoruz. Uzun ve yorucu bir seyahatten geldiklerimiz için sizlere yalnız sıhhatte ve dostlarımız bulunduğumuzu söyleyeceğim. Hepinize candan selâmlar. (Sonu Sa, 3 Sü, 1 de)

Japonya'da yeni bir kabine buhranı

Başvekil Tojo dün istifa etti

Londra, 1 (A.A.) — Røyster ajansının bildirdiğine göre, Japon Başvekil General Tojo istifa etmiştir.

Londra 1 (A.A.) — General Mac Arthur'un karargâhında nesredilen tebliğ: Yeni Gine'de, Min körfesinde bulunan Japon askerlerinin temizleme ameliyesine devam edilmektedir.

Müttefik bomba uçakları, Lae de düşman hedeflerine taarruz etmişler ve yangınlara sebebiyet vermişlerdir.

Daha batıda, Kokola bölgesinde çarpışmalar devam etmektedir.

Japonların Mukabil Taarruzu Sidney 1 (A.A.) — Japonların Yeni Gine'de Kokoda cephesinde Port Moresby'ye giden (Sonu Sa, 3 Sü, 7 de)

ÇİN'DE VAZİYET

Çan - Kay - Şek ordusu taarruza devam ediyor

Vişi 1 (A.A.) — Çunking'den alınan bir habere göre, Çankay-şek kuvvetleri Kiangsi demiryolu boyunca taarruzlarına devam etmektedirler. Bazı haberlere göre bu kuvvetler Kinnva gehrini geri almışlardır.

Çin Tebliği — Çunking tebliği: Bundan bir kaç gün evvel işgal edildiği bildirilen Çuhsien, den 28 kilometre ötede bulunan diğer bir şehir Çin kuvvetleri tarafından işgal edilmiştir.

Şimdi, Çekiang eyaletinin bütün cenup kısmı Çinlilerin elinde bulunmaktadır. Müttefik Bomba Uçakları Londra 1 (A.A.) — Dün, müttefik uçakları Birmanyada Ak-yab limanına taarruz etmişler ve limanda bir gemiyi bomba isabet ettirerek batırmışlardır.

AFRİKADA

Rommel kuvvetleri taarruza geçti

Muharebe devam ediyor

İngiliz avcıları 7 düşman tayyaresi düşürdüler

Londra, 1 (A.A.) — Harbiye nezaretinin tebliğinde şöyle denilmektedir: Birkaç gündür Rommel cephesinde faaliyetini tekrar başladığına dair bazı alametler bildirilmekte idi. Bugünkü pazartesi sabahı erkenden Alman hatları zırlı kuvvetler de dahil olmak üzere Himeyand civarında cenup kanadımıza doğru ilerlemeğe başlamışlar ve burada derhal hafif kuvvetlerimizin taarruzuna uğramışlardır. Muharebe devam etmektedir.

Düşman taarruzunun geniş bir ölçüde olup olmadığı malum değildir. Bilhassa İtalyanlar tarafından esas cephemize karşı yapılan ileri hareket kayıplarla püskürtülmüştür.

(Sonu Sa, 3 Sü, 3 te)

Röytere göre Tokyo 1 (A.A.) — Röyter: Haber verildiğine göre Hariciye Nazırı Şigenori Togo şahsi sebeplerden dolayı bugün istifa etmiştir. İmparator istifayı kabul etmiş ve Hariciye Nazırlığını deruhte etmesini Başvekil Hidaki Tojo'ya emretmiştir. Tojo şimdi hem Başvekil hem Hariciye Nazırı hem Harbiye Nazırı bulunuyor.

YENİ GİNE'DE

Temizleme ameliyesi ehemmiyetle devam ediyor

Bombay 1 (A.A.) — Dün akşam nesredilen bir tebliğe göre Almora'da hükümet makamları tahrikçilere ateş edilmesini emrettiği zaman bir kişi ölmüş ve iki kişi ağır surette yaralanmıştır.

Azamgarah bölgesinde topantılar dağıldığı esnada üç kişi ölmüş, on kişi yaralanmıştır.

Bishar hükümeti tarafından nesredilen tebliğe şimalin münferid bölgeleri müstesna olmak üzere Gange eyaletlerinde vaziyetin sakin olduğu kaydedilmektedir.

Saram'da küt'alar balyalayıcılara ateş etmek zorunda kalmışlardır. Burada bir kişi ölmüş dört kişi yaralanmıştır. Patna'da bir kişi ölmüştür.

(Sonu Sa, 3 Sü, 6 da)

RUSYA'DA

Aşağı Kuban'da Almanlar Sovyet mukavemetini kırdı

Kızıldordu, doğu Kafkasya da bir taarruza geçti

Berlin, 1 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliği: Aşağı Kuban cenubunda Al-

(Sonu Sa, 3 Sü, 6 da)

Hindistan'da bazı vilâyetlerde iğtişas

Tahrikçiler arasında ölenler de var!

Ankara 1 (Radyo Gazetesi) — Japon Başvekil Hidaki Tojo ve Hariciye Nazırı Şigenori Togo istifa etmiştir.

"Bu istifaların, Pasifik'teki harekattan ileri gelip gelmediği hakkında bir şey söylenemez ve istifa eden Bukavine'nin yerine daha mutedil insanların mı, yoksa daha müfritlerin mi geleceği bilinmez..."

Röytere göre Tokyo 1 (A.A.) — Röyter: Haber verildiğine göre Hariciye Nazırı Şigenori Togo şahsi sebeplerden dolayı bugün istifa etmiştir. İmparator istifayı kabul etmiş ve Hariciye Nazırlığını deruhte etmesini Başvekil Hidaki Tojo'ya emretmiştir. Tojo şimdi hem Başvekil hem Hariciye Nazırı hem Harbiye Nazırı bulunuyor.

(Sonu Sa, 3 Sü, 1 de)

Yeni Gine'de Temizleme ameliyesi ehemmiyetle devam ediyor

YENİ GİNE'DE

Temizleme ameliyesi ehemmiyetle devam ediyor

Bombay 1 (A.A.) — Dün akşam nesredilen bir tebliğe göre Almora'da hükümet makamları tahrikçilere ateş edilmesini emrettiği zaman bir kişi ölmüş ve iki kişi ağır surette yaralanmıştır.

Azamgarah bölgesinde topantılar dağıldığı esnada üç kişi ölmüş, on kişi yaralanmıştır.

Bishar hükümeti tarafından nesredilen tebliğe şimalin münferid bölgeleri müstesna olmak üzere Gange eyaletlerinde vaziyetin sakin olduğu kaydedilmektedir.

Saram'da küt'alar balyalayıcılara ateş etmek zorunda kalmışlardır. Burada bir kişi ölmüş dört kişi yaralanmıştır. Patna'da bir kişi ölmüştür.

(Sonu Sa, 3 Sü, 6 da)

Bir iktisat meselesi ALTININ HALİ

Serbest ve umumî kaidelerine uygun olarak altın nakit sistemi dünyada hemen hiç kalmamıştır. Bu usulün temellerini atmış olan İngiltere, Fransa, geçen harptenberi bu yoldan vazgeçmediler ve iktisad harp arası devrede bir aralık eski esasa döndülerse de uzun müddet bu yeni durumda tutunamayarak evvelâ Büyük Britanya ve onu kovalıyarak Fransa ve Amerika bu sevdadan vazgeçtiler.

Yazan: Ord. Prof. Şükrü Baban

Her iyi para aynı zamanda, hem mübadele vasıtası, hem kıymetlerin müşterek ölçüsü ve hem de biriktirme âleti olmak vasıflarına malik olmalıdır. Bu vazifelerden birini yapamayan para çok beğenilecek ve kendisine tapınılacak bir şey olmamak icabeder.

Bu bakımdan altın halk kütükeleri tarafından paraların şahı telâkiki olunagelmıştır. İktisat ilâması ise bu bahiste çok tereddüt içindedirler. Fihakika tatbikatta 1914 harbine kadar altın sistemi, yani İngiliz sistemi cihana hâkim bulunuyordu. Gerek kâğıt paralar, gerek bank notları kıymetlerini bankaların kasalarındaki sarı madene kalbedilebilmek imkânlarından alıyorlardı. Öyle tevelliüm oluyordu. Karşılıksız bir kâğıt parçasına kimse itibar etmez. Hal-

bulki bu basit ve kat'i telâkikiye tekdüz edecek olaylar hiç de eksik değildi. Faraza Rusyada (1900) tarihine tekdüz eden zamanlarda uzun müddet kâğıt rübile köylerde ve halk arasında yayılmış idi. Çarlık madeni para tedavül ettirmiyordu. Fakat Rusya İngiliz ve Fransız ittifakına girince bu devletlerin para sistemlerini, yani altın mikyasını kabul etmek zorunda kaldı. Mahusus ki o zamanlar harbe hazırlanması için Rusyaya gerek Fransızlar, gerek İngilizler, fakat daha ziyade Fransızlar bol bol ikrazatta bulunuyorlardı.

Bu ödünç vermeler çaresiz Fransız ve İngilizlerin paraları olan altın ile yapıyorlardı. Bir halde ki Rusyada artık altın nakit bollanmış idi ve iç piyasa kimse itibar etmez. Hal-

(Sonu Sa, 3 Sü, 1 de)

"YENİ SABAH", in haklı tenkidinden sonra

İŞTE SİZE MİSAL:

Kâğıt satışı serbest bırakılınca bazı vurguncular malları kapıştılar, buhran yaratmaya çalışanların karaborsayı hazırladıkları anlaşılıyor

31 Ağustos tarihli nüshamızda, bazı ithalat eşyası satışlarının serbest bırakıldıktan sonra piyasada bir takım işsiz kalmış, sporacı giiruhunun bu malları almak için aç bir sürü halinde ithalatçı dükkanlarına hücum ederek mevcut mallardan bir hisse koparmak istediklerini, ni, bu yüzden ithalatçı mağazalarının cam ve çerçevelerinin indirildiğini yazmıştık.

Bu hususta dün yaptığımız tahkikata nazaran, bu izdiham daha ziyade kâğıtçı dükkanlarında görülmektedir. Mağazanın önüne biriken ticaretle alakası

olmayan bir çok kimseler ellerinde kendilerine ait olmayan ruhsat tezkerelerile kalabalığı yararak sokulmakta ve âdetâ tüccarı tehdit ve hakaret ederek mal almak istemektedirler.

Vak'a mahallinde yaptığımız tahkikata nazaran mal almak üzere müracaat eden ve kendisi ne ekseriya tasra taciri süsü ve ren bir takım vurguncular, ne tevzi ediliğinin farkında bile olmadan fatura istemekte, faturayı aldıktan sonra da tevzi edilen malların nev'ini öğrenmektedir.

(Sonu Sa, 3 Sü, 7 de)

Memurlara verilecek kumaş ve ayakkabı

Sümerbank fabrikalarında yapılar hususi kumaşlar alâkadar makamlara gönderildi

Devlet memurlarına ve ailelerine parasız kumaş ve ayakkabı verilmesi hususundaki hak zırlıklar ilerlemektedir. Sümerbank fabrikalarında hususi surette yapılan nümune kumaşlar ilgili makamların tetkiklerine sunulmuştur. Bu tetkikler bittikten sonra seçilecek tip kumaşın imaline başlanacaktır. Devlet memurlarına ve ailelerine ne suretle kumaş ve ayakkabı verileceği hususu henüz kesin surette kararlaştırılmış değildir. Bu yardım aynen yapılmasından ziyade bütün devlet memurlarına muayyen miktarlarda kupon verilmesi ve bu kupon karşılığı olarak devlet sınavı müesseseleri mamulâtından türli şeyler verilmesi esası da düşünülmektedir. Bu suretle muayyen tip kumaş ve ayakkabı yerine kupon mukabilinde başkaca şeyler almak mümkün olacaktır.

Yetmiş lira aslı maaştan fazla maaş sahibi olanlara böyle bir yardımın yapılmasına hak kında da henüz karar verilmiş değildir. Tevziatın aşağıdan yukarı gittikçe azalan bir nisbel dâbiline yapılması düşünülmektedir.

SABAHTAN SABAH**Mısırdaki yeni taarruz**

Bu hafta ikinci defa, fakat bu defa Almanlar tarafından sükun ihlâl edildi

Dünkü İngiliz tebliği, bu hafta içinde ikinci defa olarak Mısırdaki sükunun ihlâl edildiğini bildirdi. Tam bir hafta evvel taarruz eden İngilizlerdi. Bir hafta evvelki İngiliz tebliği uzun zamandanberi Mısırdaki hüküm süren sükunun İngiliz hücumlarıyla ihlâl edilmiş

olduğunu bildirmişti. Fakat bir gün sonra taarruzun durduğunu öğrendik. Bugün anlaşılıyor ki geçen haftaki İngiliz taarruzu Alman ve İtalyanların hazırlıklarını yoklamak ve bu hazırlığa engel olmak kastıyla yapılmıştır. (Sonu Sa, 4 Sü, 3 te)

Komisyondan lağvından sonra kendi kendilerini murakabe eden tüccarların bazıları kendilerini böyle görecek:

— Masaallah kuzu gibi adamım!

Harbin dördüncü yılı başında

Hava cephelerinin umumî manzarası

Dördüncü harp yılı, Şimalî Afrika havalarının çok daha hareketli safhalarıyla başlayacak, diğer cephelerdeki sükûnet, bilhassa Sovyet cephesindeki Mihver üstünlüğü bu cephenin daha ziyade cenup kesiminde devam edecektir. Mans'ın sükûneti ise az çok bulanık bir manzara arz etmektedir.

Yazan: ARİF AHISKALI

İkinci Cihan Harbi başladı. Şu zaman hava silâhının bugünkü başarısını vereceği hiç de tahmin edilmiyordu. Karada orduların yardımıyla zarhı vasıtalarla düşmanı olan tayyare, denizlerde torpil kullandı. Başladıktan sonra deniz silâhlarının da amansız korkusu olmanın geri kalmadı.

Bugün artık; herhangi bir cephenin açıldığı veya yeni bir hareketin başladığı bildirilse, mutlak surette havaçılığın oynadığı rol akla gelmekte ve ne gibi sürprizler ortaya atacağı düşünülmektedir.

Tayyare, cephelerde sadece harbeden bir vasıta olarak kalmamıştır. Aynı zamanda orduların gerilerinden beslenmesi müessesesi karşısında, uzak üslerden alıp taşıdığı ikmal ve işe maddelerini havadan atmakla, geri hizmetlerine de iştirak etmiş oluyorum.

Her sahada kendi varlığını hissettiren bu silâh, harbin dördüncü yılı başlarken, umumî olarak muhtelif cephelerdeki manzaraların çeşitlerinden bahsedilmesinde başlıca amil olmuştur.

Havaların ilk esaslı cephesini Mans ve kıyıları açmıştır. Mihver hava kuvvetlerinin kessafi ve Büyük Britanya müdahalesinin şiddeti, burada ciddi hava muharebelerine vesile olmuştur. Zaman zaman Mihverin hava kuvvetleri altında günler geçmiştir. Fakat hiç bir zaman bir tarafın mutlak üstünlüğüne iddia edecek durum meydana gelmemiştir.

Bugünkü vaziyette ise, daha başka türlü kanaat beslemek doğru olmayacaktır. Son günlerde Demokrasi tayyareciliğinin müsterek faaliyetleri neticesinde bir kitle filoların ıssız alanlardaki Fransa toprakları üzerine, de ve Almanya karşı başarıları iki üç büyük taarruz hiç de Demokrasi'nin havaların üstünlüğüne veyahut malzeme bakımından sayı çokluğu, na işaret etmez. Böyle bir kanaatin kuvvetle tutunabilmesi ancak, bol miktarda tayyare ile benzer baskınların idamesi ile kabil olabilir. Halbuki, Demokrasi makamları, hazırlanmış ve hazır oldukları kat'î neticesinden sonra esaslı taarruzlara geçeceklerini söylemekte, diler. Buna nazaran Mans havalarının bugünkü için ve harbin dördüncü yılı başlangıcında bir sükûnet vardır. Bu sükûnet devresinin ise ne zaman bozulacağı kestirilemez. Alman müdafaa tertiplerinin ve mukabele tayyareciliğinin takviyesi ve kessafi takdirinde sessizliğin devam edeceği de akla gelmez. ve denebilir ki; Mans'taki harekatsizlik sark cephesiyle ve bilhassa Afrika hareketiyle alakalıdır.

Demokrasinin; Büyük Britanya ve Amerika kuvvetlerini birleştiren ikinci bir cephesi Şimalî Afrikada. Son günlerin sark hareketleri Alman ordusunu Kafkas dağlarına kadar getirmiş ve bu suretle Kafkasya petrolleri tehdit altına düşmüş gibi, İran ve Irakta kurulan tek cephenin de Mihver mukavemeti kararlıdır. Bu vaziyet karşısında İngiliz ve müttefik orduların Kafkasyada kurabileceklere mukavemet hatlarına karşı koymak için Mareşal Rommel'in hareketi geçmesi ve Mısır'ı tehdit etmesi beklenirdi. Nitekim bu düşünce de hâkimdir. Fakat aksine olarak Demokrasi kuvvetleri bu cephede taarruza geçerek Rommel ordularının Kafkas cephesine olacak yarımlarını aksatmağa niyet etmişlerdir.

Afrika cephesinin havaçılık bakımından ehemmiyeti, şimdiki kadar kazanmadığı ehemmiyettedir. Mısırın, Kafkasyanın ve bilhassa Hindistan yolunun Mihver tehlikesine maruz kalmaması takdirinde sarsılacak olan Demokrasi durumunu düzeltmek ve böyle bir hadiseye meydan vermemek düşüncesiyle, Şimalî Afrika'ya bol miktarda Amerikan tayyaresi ve tayyarecisi getirilmiştir. Dolayısıyla harbin dördüncü yılının başlan-

gıcında görülen Afrikadaki Demokrasi taarruzunun hava muharebeleri günün en hareketli safhalarını teşkil edebilir. Çünkü; Rommel kuvvetlerinin bir taarruz hareketinde ve takviye kolları almakta bulunduğu sıralarda başlayan Demokrasi baskınının, Mihverden önce hazır, lanılmış, bulunduğunu ve bu cephede bilhassa hareket imkânlarını fazlasıyla bulan hava, cık tarafından Mihver üstünlük iddia edecek duruma varıldığını işaret etmektedir.

Mihverin Şark cephesi ise tamamen Alman tayyareciliğinin üstünlüğü ve hareket serbestliği altında ıssızlaşmıştır. Fakat, burada kullandıkları ve adı geçen tayyare bir ileri ve miktari Sovyet Rusya — Alman muhasamatının başladığı günlerin sayısına nazaran çok eksiktir. Buna rağmen Sovyet havaçıları mukabele ve taarruzlarında devam etmekte iseler de, Kafkas petrol lerinin Mihver tehdidi altına girmesi ve bu muntakamın ıssızlaşması takdirinde Sovyet petrolünün 90' kadarının elden çıkacağı düşünülmüşse, Alman tayyareciliğinin elinde bulunduğunda hareket serbestliği bittirilmiş kuvvet bulacak ve mutlak bir hava hakimiyetine doğru gidilmiş olacaktır. Bu takdirde Mans'ın sükûnetine tesiri dokunacak hâdiseler meydana gelecektir. Bu da, Sovyet Rusya cephesinin den serbest kalacak hava birliklerinin Mans taarruzlarına karşı mukabil baskın yapabilecek ve hasım kuvvetlerini durduracak kuvvetlerin Almanya topraklarında ve ıssız alanlardaki Fransa kıyılarına tahsis edilmesi doğuracaktır. Belki de; Afrika hareketine daha bol sayılı Mihver hava birliklerinin iştiraki ni temin edecektir. Bu takdirde, Rommel kuvvetlerinin Demokrasi taarruzları karşısında durumu daha düşünceli saflarına geçecek ve Rommel için bugün meluz bulunan hava tehlikesi ortadan kalkmış olacaktır.

Bütün bu hadiseler aramızda ve Pasifik muharebelerinde güneş çocuklarının ilk günler sırasında elde ettikleri hava hakimiyetinin yavaş yavaş Amerika'lılara tarafına intikal etmekte bulunduğu açıkça sezilmektedir ki, böylece Demokrasi için Pasifikte yeni bir hava tehlikesi mevcudiyeti kalmamış oluyor.

Netice olarak diyebiliriz ki; dördüncü harp yılı, Şimalî Afrika havalarının çok daha hareketli safhalarıyla başlayacak, diğer cephelerdeki sükûnet, bilhassa Sovyet cephesindeki Mihver üstünlüğü bu cephenin daha ziyade cenup kesiminde devam edecektir. Mans'ın sükûneti ise az çok bulanık bir manzara arz etmektedir.

Okuyucu Diyor ki:

Kepekler bataklığı inhisar altında mıdır?

Karacabey'de Dabağlar mahallesinde 10 numaralı sokakta 15 numarada oturan bir okuyucumuzdan şu mektubu aldık:

«Bazı hastalıklara ciddi faydası dokunduğu tecrübelerle sabit olan Manyas Kepekler köyü sokağı bu bataklığından şimdiki kadar herkes parasız istifade etmekte idi. Bu sene bu muntakayı inhisar altına almış bir vatandaş resmi bir makbuz vesilesiyle kullanma müracaatı edenlerden tutturduğu kadar ücret almaktadır. Alınan bu ücreti makbuzla da ne bir tesisi ya - pulmuş ve ne de müşterilere hizmet edilmektedir. Tahkikata göre resmi bir makbuzla mülksade almadan yapılan bu iş hayır cemiyetlerine de bir menfaat temin etmemektedir. Bu yolsuzluğun önüne geçilmesi hususunun alâkadar makamların nazarı dikkatine arz etmemizi rica ederim.»

Karimizin yerinde ve pek haklı bulduğumuz bu şikâyetini alâkadarların nazarı dikkatine sunuyoruz.

Parti kongreleri başladı

Parti ocak kongreleri dün başlamıştır. Halkın isteklerini açıkça ve çekimden söyleyeceği bu kongrelerin halkın gözüne gösterdiği ve kongrelerde hazır bulunduğu görülmüştür.

Kongreler 27 Ağustos'ta kadar sürecek. Ocak reisliklerine genç partililer getirilecektir.

Pirinç ve sade yağ borsaya alındı

Pirinç ve sade yağ fiyatlarını esaslî bir şekilde kontrol edebilmek ve lüzumsuz yere fiyat yükseleğini önlemek maksadıyla bu maddeler borsaya alınmıştır.

Bu itibarla bundan sonraki satışlarda borsa beyannamesi de aranacaktır.

Bir Zeytinyağı Vurgunuusu Yıklandı

Belediye İktisat Müdürlüğü kontrolörleri beraberinde Mıntıka Ticaret Müdürlüğü memurlarıyla piyasayı kontrol etmekte ve normal fiyatlar fevleinde satış yapanlar hakkında şiddetli takibat yapmaktadır. Dün muhtelif semtlerde kontrol yapan memurlar Balıkbazarmadaya yağlı Bakıcaoğlu zeytinyağı satışında fatura harici para alırken suçüstü yakalanmış ve hakkında tutulan bir zabıta Milli Koruma mahkemesine sevk edilmiştir.

Bir yankesici

Begitasta oturan İbrahim Şahin dün zabıta müracaatı tramvayda giderken Mustafa Taşkın isiminde bir şahıs tarafından ıssızlık etmekte bulunduğu açıkça sezilmektedir ki, böylece Demokrasi için Pasifikte yeni bir hava tehlikesi mevcudiyeti kalmamış oluyor.

Sihirbazlar Kralı Ebu Ali Sina

Bugün yazımıza çokluğundan nesredemedik. Okuyucularımızdan özür dileriz.

İki şehir arasındaki altı mil tutan yolu çabukça aştılar. Fakat üç süvari bu şehirde kalma- yarak Bolanar istikametinde yollarına devam ettiler.

Cemşit ve rahmi sırtlarında tüfekler, kemelerinde silâhlar olduğu halde tepeden tırnağa kadar silâhlı idiler. Ve bu halde nasıl bir mücadele ile karşılaştıkları, bu mücadeleden ne kadar süreceğini tahmin etmek sizin o sabah Ferhadın kagırıldığı mevkide doğru gidiyorlardı.

Bu halde o tek ve tenha yolda Naina boğazına bir mil mesafede bulunan bir yere kadar geldiler. Orada hayvanlarından indiler ve Prenses Melika maiyetinde olan Hindîli hayvanları, rını teslim ettiler. Bu hizmeti Mis Briyen tarafından teslim etti. Onun son derece sadık ve emin olduğuna şüpheli yoktu. Cemşit ayrılırken sıkı sıkı tenbiri etti:

— Sen bizi burada tâ sabah oluncaya kadar bekleyeceksin. Eğer sabahleyin dönmeyecekse, men hayvanları bîner ve sara ya dönersin. Sarayda hem Raca Hazretlerine hem bizim ahabbalarımıza anlatırsın ve bizi artık göremeyeceğimizi söylersin. Anladın değil mi?

— Evet efendilerim, anladım. Brahma, Siva ve Vigno sizi hiç maye etsin. Onlarla birlikte gece ruhları da sizi korusun.

Ve iki yolcu, hademeyi orada hayvanlarla başbaşa bırakarak bu parlak ve yıldızlı, mehtaplı sema altında çabukça uzaklaş- tılar.

Yollarda kimse yoktu. Ne bir insan, ne bir yaşayın mahlûk vardı. Ötede, kayalar arkasında da göl ve sahra uzanıp sanki ebediyete gidiyordu. Üzsüz bu caksız bir boşluk. Baza kayaların oyuklarında bazı bucaklar da, girintilerde kıntılarda göh ten suyun aydınlıkta da eser olmuyordu. İki yolcu bu şüpheli noktaları gözlerinin keskinliğiyle yirtmağa uğraşıyorlardı. Geceğin derin sessizliği, yalnız uzaaktan işitilen bazı gürültülerle ihlâl ediliyordu.

«Aslanın su içtiği bu sakin saat...»

ŞEHİR HABERLERİ

Mahrukat Ofisi

Önce resmî müesseselere sonra memurin kooperatifine ve bilâhare halka tevziat yapacaktı!

İstanbul Vilâyet memurlar kooperatifi çalışmalarına başla- mış, ilk olarak âzaya yakacak temini için teşebbüslere giriş- miştir. Kooperatif Mahrukat Ofisine müracaat etmiş ve âzaya dağıtılmak için bol miktarda mangal kömürü ve odun iste- miştir. Fakat vilâyetin verdiği

son karar üzerine Ofis bu talebi hemen karşılamamıştır. Zira Ofis ilk önce resmî müessese ve dairelerin, sonra kooperatifin en son olarak da halkın ihtiya- cını karşılayacaktır.

Tesbit edilen fiyatlar üzerin- den resmî müesseselere odun ve kömür tevziine başlanmıştır.

Fırıncılar başladı!

16 kurşukluk narh idare etmiyormuş, saf una yabancı maddeleri değirmeniler karıştırıyormuş!

İktisad Md. nün kulakları çınlasın!

Fırıncılar dün Belediye İkti- sat Müdürlüğüne müracaatla nakliye, işçi ve mahrukat fiyat- larının yükselmesi dolayısıyla 600 gramlık bir ekmeğe konan 16 kurşuk narhı idare etmedi - ğini ileri sürerek ekmeğin fiyat- larına bir miktar zam istemiş- lerdir.

Ayrıca fırıncıların iddiasına göre son günlerde Toprak Mah- sulleri Ofisi fırıncılara saf buğ- day unu verdiği halde bu unun elverişli bakla, fasulye vesair gibi unlarla karışması olarak fı- rıncılara verilmiştir. Bugünâya bu yabancı maddelerin karıştı- rılması Ofisin malîyatı olmak- sızın değirmenlerde yapıldığını söylemişler ve unların fırınlar- da değil değirmenlerde çıktığını sonra muayene edilmesini iste- mişlerdir.

Belediye İktisat Müdürü Saf- fet bundan haberi olmadıkça bu- badema sıkı kontrol yapma - caktır. Söylemiş ve fırıncılara ekmeğin ekmeğe çıkarma vak'aları- nın günün güne çoğaldığını, bu itibarla fırınlar daha esaslı ve mütemadi kontrole tâbi ola- caktır, hileye sapan fırıncılara sureti kat'iyede un verilmeyece- ğini bildirmiştir.

Karneler Dağıtıldı

İstanbul Vilâyeti için gönde- rilmiş 925000 ekmeğin karnesinin tevziatı tamamlanmıştır. Fakat ci- var kazalar ihtiyat olarak Bele- diye İktisat Müdürlüğünden 10 bin karnede daha istenmiştir. Bu istek Ankara'ya bildirilmiş- tir. Ankaradan gelecek yeni karneler ihtiyac nisbetinde ka- zalara gönderilecektir.

Hileli Ekmeğin Toplanması

Belediye Teftiş Hey'eti Reis- iği son günlerde yapılan teftişler hakkında Belediye Reis- iğine bir rapor göndermiştir. Bu raporda unlarla başka maddeler karıştırılarak şiddetli ceza- landırılması lâzım geldiği bi- ldirilmektedir. Verilen maluma- ta göre kapatılması icap eden fırınlar çok olursa Belediye bu

İnönü gezisi

Pazar günü açılma töreni ya- pılmasi kararlaştırıldığı halde yağmur yüzünden tehir edilen İnönü gezisinin açılma töreni hava müsait olduğu takdirde Cumartesi günü yapılacaktır.

Yeni Gelen Karneler

Eylül — Birincitegrin ekmeğin karnelerinin ihtiyacı kâfi gel- memesi üzerine yeniden karneler istenmiştir. Talep edilen karneler dün gelmiş ve henüz istihlakı almış vatandaşlara tevzi edilmiştir.

Ferdî atletizm birincilikleri

Dün Fenerbahçe stadında yapıldı

İstanbul 1 (A.A.) — Türki- ye ferdî atletizm birincilikleri bugün saat 17, de hafta aras- ı olmasına rağmen kalabalık bir seyirci kütlesi önünde Fenerbah- çe stadında yapılmıştır.

Müsabakalardan önce atlet- ler muntazam bir geçit resmi yapmışlar ve bunları askerî ban- donun kaldırıldığı istiklal marşı ile bayrak çekme merasimi takip etmiştir.

Bundan sonra Beden Terbiye- si Genel Direktörü mikrofon ba- sına geçerek 1942 senesi Tür- kiye ferdî atletizm birincilikleri ni açmıştır. Bu merasimi müte- akip müsabakalara başlanmış- tir.

Müsabakalarda iyi neticeler alınmıştır.

Karnesiz ekmeğin satılacak yerler

Ankara 1 (Yeni Sabah) — Eylül iptidasından itibaren ek- meğin karnesiz satılacağı kasa- baların listesi toprak Ofisi ta- rafından mahallere tebliğ e- dilmiştir.

Ankarada Belediye seçimi hazır! 4

Ankara 1 (Yeni Sabah) — Belediye seçimi dolayısıyla bu- rada, malîle müesseseleri bu- gün toplanarak seçimi idare e- decek belediye encümenini seç- tiler.

Cay ve kahve

Inhisarlar idaresi yakında satışlara başlayacak

Şehrimizde teftiklerle bulu- nan Gümrük ve Inhisarlar Ve- kili Raif Karadeniz dün sabah Inhisarlar Umum Müdürlüğü- de meşgul olmuştur. Vekil bil- hassa çay ve kahve işleri atra- fında teftiklerle bulunmakta- dır. Çay ve kahveden alınacak inhisar resimleri hakkında ka- rar Vekiller Hey'etinden çıkmış- tir. Çay ve kahvenin inhisarlar tarafından paketler içinde satı- lması önümüzdeki ay başında baş- lanması kuvvetle muhtemeldir.

Süreyya paşa korusu satışa çıkarıldı

Vali ve Belediye Reisi Dok- tor Lütfi Kırdar dün Kadıköy semtine geçerek teftiklerle bu- lunmuş bu arada Çamlıca'ya gi- derek Süreyya Paşa korusunda incelemeler yapmıştır.

Verilen malumatın anlaşıl- dığına göre bu kora, sahipleri tarafından satışa çıkarılmış- tir. Ve arsa ifraz edilerek bur- da bina inşa edilecektir. Halbu- ki inar planında burası koru o- larak bırakılmaktadır. Belediye ileride burasını kat'î surette is- timlak edecektir.

Zeytinyağı fiyatları neden yükseliyor?

Dün Ticaret ve Sanayi Oda- sında mntaka ticaret müdürü Baba Engerin riyasetinde zey- tinyağcılar komitesi toplanmış ve fiyatlar üzerinde umumî bir görüşme yapılmıştır. Bu arada gıda maddeleri satışlarının ser- best bırakılmasından sonra fi- yatların birdenbire yükselmesi sebebi âlakadar tacirlerden so- rulmuştur.

Festival şarkıları plâkaları

Millî Oyunlar Festivali mnta- sehitliye Eminönü Halkevi ta- rafından Devlet Konservatuarı Korusu ve Halkevi Orkestrası- nın iştirakiyle imal ettirilen plâklar, geliri; Sosyal Yardım Şubesine ait olmak üzere satı- şa çıkarılmıştır.

Plâğın arkasında iki sesli bir halk şarkısı da bulunmaktadır. Eminönü Halkevi arzu eden- lere (200) kuruş mukabilinde muntazam bir ambalaj içinde posta ile adreslerine göndere- ceğidir.

Şehir meclisi azalışı

Seçim müddeti biten Şehir Meclisi azalışı için yapılacak ye- ni intihap defterlerinin doldu- rulması devam etmektedir. Bu- ayın 8 ine kadar defterler tama- men hazırlanmış olacaktır.

9 Eylül'den 15 Eylül'e kadar devam edecek ilândan sonra seçime başlanacaktır.

Son Dakika 4 yaşında

(Son Dakika) arkadaşımız, dünkü nüshasına dört yaşına basmıştır. Arkadaşımıza muvafakiyetler ve uzun ömürler di- leriz.

Sümer Bank tara- fından satın alın

Sümerbank tarafından alın- ması evvelce tekkârîr eden O. rozdibak ticarethanesinin satış işi tamamen bitirilmiş ve tek- rir muamelesi de dün akşam Sümerbank adına Yerli mallar pa- zarları Müdürlüğünce imal o- lunmuştur. Bina yakında tahli- ye edilecek ve yerli mallar pa- zarları idaresi buraya taşın- acaktır.

Terfi eden komiser ve polisler

Emniyet Umum Müdürlüğü belâ terfi müddetlerini doldur- rnak sicil ve liyakatları tesbit o- lunan 4 komiser, 21 komiser mu- avini ve 40 polisimizi bir derece terfi ettirmiş ve İstanbul emni- yet kadrosunu takviye için de İstanbul emrine 4 başkomiser, 6 komiser, 4 komiser muavini vermiştir. Bunları sırasıyla ya- zıyoruz:

Başkomiserliğe Terfi Edenler: İstanbuldan Mehmet Şükrî Akın Ankaraya, Seyhanda H. il Yüksek İstanbul, İstanbul- dan İbrahim Ökten İstanbul, Zonguldaktan Tahsin Celal Karsa.

Komiserliğe Terfi Edenler:

Erzurumdan Hüsnü Yıldırım Trabzona, Ankaradan Seyfi Bar Ankaraya, İstanbuldan Ali Gülkadir Uğural İstanbul, Ba- lıkesirden Tevlik Uğur Seyha- na, Sinop'tan S. Rüfî Gökce Rizeye, Edirnedan Hüsnü Yü- ksel İstanbul, Merkezden Ab- dülhalik Birbudak merkeze, İs- tanbuldan Şükrî Üras ve Meh- met Ertem İstanbul, Manisa- dan Ali Özcan İzmir, İstanbul- dan Ahmet Hamdi Kıvınc Ankaraya, Merkezden Sevk O- ğuz ve Halil Akıncı merkeze İstanbuldan İsmail Altınay İs- tanbul, Kırklareliden M. Şük- ri Yantra Mardine, İstanbul- dan M. Arif Dumanlı, Ankaraya, Hakkâriden A. Asım Erol Urfaya, Kırklareliden Murat Sipahi Çorluha, İstanbuldan Cemal Tolunay Zonguldak, Kayseriden Salih Uğur ve Er- zurumdan Nedim Erdoğan Er- zuruma.

Komiser Muavinliğine Terfi Edenler:

Merkezden Osman Zorba merkeze, İstanbuldan Ferid Göde İstanbul, Edirnedan Hay- dar Alkan Edirneye, İzmirden Halil Barut Manisaya, İzmirden Halik Aydınoglu Maraşa, İz- mirden M. Cemil Çayhan Bursa- ya, Çanakkale'den Münir Sağ- ekin Balıkesire, İzmirden Öm- er Tavukçuoğlu Kırklareliye, İzmirden Ali Eşengay İzniye, Burasından M. Ali Katas ve İs- tanbuldan Muammer Akol İs- tanbul, Trabzondan M. Kemal Kural Sinop'a, Antalya'da Necati Özpil Hataya, Diyar- bakırdan Bektaş Sayın Taru- sa, Diyarbakırdan Muzaffer Er- rişmen Diyarbakıra, İstanbul- dan Hüsnü Gürsöz ve Ömer Ö- zler İstanbul, Ankaradan İ. Zihitli Gırgın Ankaraya, Gaz- iantepten Ahmet Kocer Erzur- ma, Ankaradan A. Zeki Tanrı- kırklareline, İstanbuldan Rifat Tizlener İstanbul, Ankaradan Hüsnü Oral, İstanbuldan Ha- san Ar İstanbul, Kastamonu- dan Mehmet Cemal Arslan Bur- sadan M. Emîl, İstanbuldan A. Mahmut Özyiğit, M. Emin Ö- zkenar, Filmi Özyiğit, M. Emel Özkaner, Hilmi Aksoyer, Y. Ziya Avanoğlu, M. Besim Gi- ray, Ankaradan Ali Selçuk Muğladan Abdurrahman Aytaç İstanbul, Seyhanda Müs- lim Aydemir Urfaya, İstanbul- dan Necip Tural İstanbul, İs- tanbuldan Dursun Eren Karsa, İstanbuldan M. Reşat Tanrıer, Eya Türker, Reşit Erpençe İstanbul, Kayseriden M. Ke- mal Senöz Vana, Seyhanda N. Yazı Bulduk Edirne...

TAKVİM

Hizir 120 GÜN 245 AY 9

1361	2	1358
Şaban	Eylül	Ağustos
20	1942	20

ÇARŞAMBA

Güneş	Gölge	Hindî	Mani
10.46	5.32	9.13	Mani
6.28	13.13	16.54	Vasati
Akşam	Yatın	İmanak	
12.00	1.36	9.00	Kanal
19.41	21.18	4.41	Vasati

(Arkası var)

Bir İktisat meselesi ALTININ HALİ

— Baş tarafı 1 incede —

sada, hâylerde altın tedavül e-
decekti. Fakat hayrete değecek
bir hadisedir ki halk ve köylü
ahşadığı altın paraya eski ka-
ğıt paraları tercih ediyordu.
Yalnız bu keyfiyet paramın halk
nazamında kıymetinin beheme-
hal terkibinden gelmediğini gös-
termeye yarayacak bir delildir.
Maamafih dört bin seneye ya-
kın bir zamandır, beşeriyet fi-
zik ve kimyevi hassalarının ca-
zibesine kapılarak altın satvet
ve servetin timsali sayılmıştır.

Çok millet ve fertlerin ha-
yal ve arzuları bu sarı madene
taallük etmiştir. Binaenaleyh
beşeriyet yıl yaşamış ihtiras ve
hıvesleri hiç yok gibi telâkki
etmek kabîl değildir. Bugün de
bütün iddia ve inatlarla rağmen
hattâ ona ehemmiyet vermek
istemeyen sistemlerin bile için
için altından hoşlandıkları ve
ondan tedarik etmenin beynhude
olmayacağına kani bulundukları
muhalıktır. Bütün klering,
takas, mala mal, ödünç ve ki-
ralama teşebbüslerine rağmen,
altın, mîknatısın demiri çekme-
si gibi fert ve milletleri cezbet-
mektedir.

Pakat serbest ve umumî kai-
delerine uygun olarak altın na-
kîl sistemi dünyada hemen hiç
kalmamıştır. Bu usulün temel-
lerini atmış olan İngiltere, Fran-
sa, geçen harptenberi bu yol-
dan vazgeçemediler ve iki harp
arası devrede bir aralık eski
esasa döndülerse de uzun müd-
det bu yeni durumda tutunma-
yıarak evvelâ Büyük Britanya
ve onu kovalıyarak Fransa ve
Amerika bu sevdadan vazgeçti-

ler. Bu üç altın babası büyük
devlet altın esasından ayrılmıca
bunlara bağli bütün peyker
Belçika, Hollanda vesaire de bu
umdeyi terkettikler. İsviçre hâlâ
bu usullere ısrar etmek cesare-
tini gösteriyordu.

Filhakika İsviçre frangında-
ki altın miktarını 1931 ve 1936
kanunlarıyla sabit bir halden
çıkarak iki had arasında mü-
tehavvîl bir vaziyete sokmakla
sabit bir ölçünün harikülâde
bir nimet olduğunu, Fransıya
takiben itiraf mecburiyetinde
kalmıştır. Maamafih son gün-
lerde İsviçre altın serbestisi
bazı kayıtlara uğramıştır. Kül-
çe halinde altının kilosı (4970)
frangı tevcih edemez ve an-
cak ticareti iktisadî hayatına ya-
rayan işler için alım ve satımı
cazidir. Sikkâ halinde İsviçre
altını ise haricî sevkedilemez.
Bu suretle altının daha yüksek
bir değere malik olduğu yerlere
çıkarmasının önüne geçilmiş
olacaktır. Bu memleketler ara-
sında Türkiye de vardı ve bir
aralık altın değerinin düşme-
sinde İsviçreden bolca ithal edil-
en altınların da tesiri vardı.
Nitekim İsviçre bankaları al-
dıkları direktif neticesinde bah-
settiğim takayyüdatı kabul e-
dince piyasada altın fiyatları
tekrar bir yükselmeye arzetti. İsvi-
çrenin son tedbirleriyle tam
altın sistemine sadık tek mem-
leket kalmaması demektir. Bütün
bu halter altına muhabbeti bir-
çok kimselerde azaltacak değil,
arttıracaktır. İhtiyatlar insanlar-
da o kadar köklüdür.

Hüseyin Sükrü BARAN

SON HABERLER

(3) yeni Koordinasyon kararı

Memlekete girecek yeni kamyonlar bedelleri mukabilinde satın alın-
cak. — Maden kömürü ve linyit işletmelerinde fazla mesai
yapılabilecek. — Veremli hastaların ekmek miktarı arttırılacak.

İNGİLTEREDE

Verem hastalığına karşı
yeni ve çok iyi bir
metod takip ediliyor

Londra 1 (A.A.) — İngiltere,
de şimdi vereme karşı yeni bir
metod takip edilmektedir. İngi-
liz sâhhat nazırı Brovn bu takip
edilen metodun çok iyi olduğun-
dan bahsetmiştir.

AFRİKA'DA

Rommel kuvvetleri taarruza geçti

— Baş tarafı 1 incede —

Hava Faaliyeti
Kahire, 1 (A.A.) — Bugünkü
Ortaşark İngiliz müsterek teb-
lîği:

Dün yapılan bir hava savası
esasında avcılarımız en az 7
düşman uçağını düşürmüşler
ayrıca yerde daha başka düş-
man tayyarelerini de tahrip et-
mişlerdir.

Tobruk Limanı Bombalandı

Londra, 1 (A.A.) — İngiliz
ve Amerikan uçakları dün 191
Dabba ve Tobruk limanlarına
taarruz etmişler ve tam isabet-
ler kaydetmişlerdir. Tobruk li-
manında birçok yangınlar çık-
arılmış ve infilâklara sebebiyet
verilmiştir.

İtalyan Tebliği

Roma, 1 (A.A.) — İtalyan
orduları umumî karargâhının
827 numaralı tebliği:

Mısır cephesinde ileri kara-

kollar faaliyette bulunmuşlar-
dır. Fazla miktarda esir alın-
mıştır.

El Dabba Bombardmanı Edildi

Londra, 1 (A.A.) — Röyter
ajansının hususî muhabiri, El
Dabbaya İngiliz gemilerinin ya-
pılan akın esnasında bir düş-
man gambotunun bir İngiliz
muhribini torpilediğini, fakat
hasara uğramış olmasına rağmen
geminin üstüne dönebildiğini
bildirmiştir.

Tobruk Şikâti Bombalandı

Kahire, 1 (A.A.) — Rommel
dün sabah Mısırda taarruza ge-
miş, müttelik tayyareleri Al-
man hava alanlarıyla mabzeme
üsleri ve limanlar üzerinde akın-
lar yaptıktan sonra İngilizlerin
çenup cenahına hücum etmiştir.
Solun ve Sidi Barrani yolu ü-
zerinde Mihver kolları dağıtıl-
mıştır. Müttelik uçakları asker
taşıyan Alman uçaklarını ras-
geçmişlerdir. Bu nakliye uçak-
larının ikisi düşürülmüştür. Tob-
ruk bütün muharebe esnasında
yapılan bombardmanların en
şiddetlilerine maruz kalmıştır.

Büyük yangınlar çıkmış, birçok
infilâklar olmuş, mabzeme depo-
ları ve rıhtımlar tahrip edilmiş,
Sirenaike sahili ağzında Mih-
ver gemileri bombalanmış, bir
petrol gemisi 6 bin tonluk bir
yük gemisi yakılmıştır.

Rommel'e Brenner yolüne

takvîye kat'atırı gönderiliyor
Nevyork 1 (A.A.) — Geçen
hafta külliyyetli Alman k't'aları
Brenner'i geçerek Rommel kat
alarını takvîye etmişlerdir. Yu-
nanistana erzak götürmek üzere
yola çıkmış olan gemiler yolla-
rından çevrilerek Rommel'e gön-
derilmiştir.

Batı Atlantikte

451 gemi batırılmış

Nevyork 1 (A.A.) — Resmî
olmayan bir istatistiğe göre
8/12/41 tarihindenberi batı
Atlantikte 451 gemi batırılmış-
tır.

Batırılan gemilerin mürette-
batından 3090'ı ölmüş, 13.884 ü
kurtarılmıştır.

Sofya ve Bern Elçilikleri

Ankara 1 (Yeni Sabah) —
Sofya elçiliğine Bern elçisi ve
Bern elçiliğine de Yakup Kad-
rî'nin tayinleri söylenmektedir.

Yarınki resmî gazetede üç ko-
ordinasyon kararı intişar ede-
cektir:

1 — Yeniden memlekete gire-
cek kamyonlar, bedelleri veril-
mek suretiyle satın alınacaktır.
Bunların çalışma yerleri Ticaret
Vekâleti tarafından tayin edile-
cektir.

2 — Maden kömürü ve linyit
işletmelerinde gündüz ve gece 3
saat fazla mesai yapılacak ve
işçilere münazam ücret verilecek-
tir.

3 — 13 Sonkânunda yürürlüğe

giren millî korunma kanunu -
nun 21 inci maddesine göre şe-
hir, kasaba ve köylerde ekmek
ve ekmeklik un tahdit edilmiş-
ti.

Maddenin 2 inci fıkrası şu şe-
kilde değiştirilmiştir: "Prevan-
toryom ve hastahanelerde bulu-
nan veremli hastalara günlük
ekmek miktarı 450 gram verile-
cektir.

Kart usulü tatbik olunan köy
ve kasabalarda bu hususta vali-
lere salâhiyet verilmiştir.

BAŞVEKİLİMİZ

Saracoğlu, Erzurum ve Sarıkamışta
tethiklerde bulunduktan sonra
dün Karsa hareket etti

— Baş tarafı 1 incede —

Saracoğlu, saat 14 de şehrimize
gelmiştir. Şehrin dışında askeri
ve mülki erkânla halk, kendisi-
ni karşılamış ve bir askeri k't'a
tarafından selâmlanmıştır. Hal-
kın alkışları arasında yürüyün-
ce Başvekilimiz istirahatleri için
hazırlanan orta okula gitmişler
ve belediye tarafından hazırlı-
nan öğle yemeğinde bulunmuş-
lardır. Bilâhare şehri gezmiş-
ler, bu meydana askeri ve mül-
ki müesseseleri ve hastahaneyi
görmüşlerdir. Başvekilimiz saat
16.30 da Karsa hareket etmiş-
lerdir.

Erzurum 1 (A.A.) — Başve-
kilimiz Sükrü Saracoğlu refa-
katlerinde Orgeneral Kâzım Or-
bay olduğu halde dün sabah sa-
at 10.30 da şehrimize gelmişler-
dir.

Başvekilimiz istasyon meyda-
na tashih edilmiş ve Başve-
kil gençleri tebrik ederek güzel
birer spor olan bu oyunların
herkes tarafından oynanmak su-
retile tamimindeki kaideye işa-
ret eylemişlerdir.

Sayın misafirimiz, öğleyin

Orduevinde şereflerine verilen
ziyafette bulunduktan sonra şeh-
rin tarihî eserlerini, mektepleri-
ni ve askeri müesseselerini gez-
mişlerdir.

Aksam belediye reisi tarafın-
dan halkevinde şereflerine 75
kişilik bir akşam yemeği veril-
miştir.

Başvekil Saracoğlu verdiği
nutukta demiştir ki:

"Dün Erzurum, bugün de Er-
zurum gördüm. Bu gördüğüm
yerler bana Kartal yuvalarını
hatırlatıyor gibi konuştum in-
sanlar da bende hakiki Türk
kartalları duygusunu uyandı-
rdı. Bana gösterilen canlı sevgi-
lere teşekkür eder ve kadehini
bu kartallar şerefine kaldırı-
rım.."

Yemektan sonra Erzurum mil-
li oyunları oynanmış ve Başve-
kil gençleri tebrik ederek güzel
birer spor olan bu oyunların
herkes tarafından oynanmak su-
retile tamimindeki kaideye işa-
ret eylemişlerdir.

Arjantin de hazırlanıyor!

Bütün Millet "müsellah millet," prensi-
bini güdecek, herkes iktidar
ve kabiliyetine göre vazife alacak

Buenos Aires (A.A.) — Millî
müdafaa ihtiyacımız karşılı-
mak üzere hükümet pek yakın
da parlamentoya ordu mevce-
dunun ve subay kadrolarının
arttırılmasını deriş eden bir
proje tevdi edecektir. Bu proje
ile ihtiyatlar için şimdiye kadar

45 olarak tesbit edilen yaş had-
di kaldırılacaktır.

Bundan sonra bütün millet
"müsellah millet," prensibini gü-
derecek askeri vazifesini ifa ede-
cektir. Herkes iktidarına ve be-
deni kabiliyetine göre vazife a-
lacaktır.

Eski Arjantin Cümhurreisi

Brezilya ordusunda hizmet için
kongreden müsaade istedi

Buenos Aires 1 (A.A.) —
Ofi: Eski Arjantin Cümhurreisi
General Augustin Justo Ankie-
kongreye bir mesaj göndererek
Brezilya ordusu fahri generali
sıfatıyla uhdesine düşen vazifeyi
yapmak müsaadesini istemiştir.
1938 senesinde Reiscumhur
sıfatıyla Rio'yu ziyareti esnasın-
da Brezilya ordusu fahri gene-
rali ünvanını almış olan Justo
son zamanlarda reis Vargas'a
hizmetlerini arz etmiştir. Brezi-
ya'nın Buenos Aires sefiri Rod-
riguez Alvarez, reis Vargas'ın bu
teklifi büyük bir heyecanla ka-
bul ettiğini general Justo'ya bil-
dirmiştir. Mevcut kanunlara uy-
gun olarak hareket etmiş olan
Justo, derhal Arjantin parla-
mentosunun müsaadesini iste-
miş ve Arjantin hükümeti ve
milleti tarafından Brezilyanın
harbe girmesini intaç eden ta-
arruz dolayısıyla gösterdiği tes-
nüdü bu vesile ile hatırlatmış-
tır.

Londrada sekiz milyon kadın seferber edildi

Vişi 1 (A.A.) — Ağustos ayı
bidayetinde Londrada millî mü-
dafaa kadrolarında çalıştırıl-
mak üzere tam 8 milyon kadın
seferber edilmiştir.

Hollanda kraliçesi 69 yaşında

Londra 1 (A.A.) — Hollanda
Kraliçesi Vilhelmin dörd 69 un-
cu senesi devriyesini kutlamış-
tır.

Meghur seyyah Nansen'in kızı ve oğlu

Oslo 1 (A.A.) — "Britanova,"
Nansen'in kızı tevkif ve oğlu
küreğe mahkûm edilmiştir.

italyanlar

56 sı kız olmak üzere
500 mektep talebesini
tevkif ettiler

İtalya hududu 1 (A.A.) —
Röyter:

Orta mektep talebesinden,
56 sı kız olmak üzere 500 mek-
tepli Lubliana'da tevkif edil-
miş ve İtalyada bir temerküz
kampına gönderilmiştir. Bun-
ların hepsi cefakârlar işbirliği
yapmaktan suçludur.

Brezilyada

Örfi idare ilân olundu

Vişi 1 (A.A.) — Brezilya cum-
hurreisi Vargas bütün Brezilya-
da örfi idare ilân etmiştir.

HER SABAH

Mademki temennimiz
is'af edildi, mesele
kalmadı demektir

Yazar: A. C. Saracoğlu

Kızlay Cemiyeti Unkapanı
gube reailiğinden şu mektubu
aldık:

"Gazetenizin 29 Ağustos 942
tarihli nüshasında ekmek kart-
larına yapılandırılan yardım pul-
ları başlığı altında bir yazı gö-
rülmediğinden keyfiyet derhâ
tahkik edilmiş ve meselenin şu
benzeri alâkadar eden kısmı hak-
kında aşağıda izahat verilmiş-
tir:

Birlik tevzi memurları ara-
sında Kızlay şubemiz kolların-
dan bazı arkadaşlar ekmek kartı
tevzi ederken bu vesileden bi-
listifade hallımızın hamiyetine
de müracaat etmiş ve makbuz
mukabilinde yapılan teberrürleri
aynı zamanda toplamışlardır.

Bu hususta, denildiği gibi
yardım pulu alınmazsa ekmek
kartı verilmez diye kimseye bir
ısrarda bulunulmamıştır. İste-
yenden toplanmış, istemiyenden
ekmek kartı verilerek geçilmiş-
tir.

Akardışlarımızın hiç bir yol-
suz hareketi müşahade edilme-
miş olmakla beraber kendileri-
ne tekrar tebahatı lâzamede bu-
lunulmuyor.

Keyfiyetin gazetenizle ilânını
saygılarımızla rica ederim."

Biz de bahis mevzuu yazımız-
da başka bir şey dememiş, sad-
dece ekmek kartı tevzi vesile-
sinden istifade ile karnelere pul
yapıştıran zatların halkın ha-
miyetine müracaat ederken bir-
az fazla ısrar etmiş olmaları ih-
timalden bahsedilemiştir. Kendi-
lerimize lazım gelen tebahatın
yapılmış olduğu da beyan edil-
diğine göre temennimizin is'af
edildiği anlaşıldığından mesele
kalmamış demektir. Bize şükâ-
yeti yapan zat sarîh bir imzeden
de bahsediyordu. Maahaza bu
hâdisenin tekerriir etmeyeceğine
göre biz de mesele üzerinde
fazla duracak değiliz.

İşte s'ize misal:

— Baş tarafı 1 incede —

Diğer taraftan itilâkât ta-
cirler alışkâdardardan aldıkları
emir mücbirine 939 ve 940 sen-
lerinde ruhsat alması esnafa mal
vermektedirler. Fakat bu arada
942 yılında dükkân açmış kim-
seler de müracaat ederek mal
almak istemekte, mal sahibi
veremiyecğini, nizam harici iş
göremiyecğini söyledikleri zaman
"verceksin, ben de esnafım,
yoksa gider, kaçakçılık bürosu-
na ihbar ederim," diye tehdit et-
mektedir. Bu müşkül vaziyet
karşısında şahıslar tacir belâhı
ahıcını defolması için bir mik-
tar mal vermek mecburiyetinde
kalmaktadır. Memleketin iki sa-
nelik kâğıt ve mukavva mevdu-
du olduğu halde bunların mü-
him bir kısmı birkaç gün zar-
fında vurguncular eline geçmiş-
tir.

Bu vaziyet karşısında pek ta-
biî olarak bir kâğıt buhranı do-
ğacak ve bugün piyasadan yok
olan kâğıtlar tekrar bir kara
borsa yaratarak varlık içinde
yokluk olacaktır.

Vendel Vilki

Ruzveltin mümessili
Cuma günü

memleketimize geliyor —
Ankara 1 (Yeni Sabah) —
Birleşik Amerika Cümhurreisi
Ruzvelt'in şahsî mümessili
Vendel Vilki'nin Cuma günü
Kahireden tayyare ile gelmesi
mütemeldir.

V. Vilki yolta

Vişi 1 (A.A.) — Reis Ruz-
velt'in şahsî mümessili Vendel
Vilki Kahirede beklenmekte-
dir. Buradan seyahati Moskova
istikametinde yapılacaktır.

Japonya'da yeni bir kabine buhranı

— Baş tarafı 1 incede —

dağ yolunu muhafazaya memur
Avustralyalılara karşı büyük
bir hücum geçtikleri haber ve-
riliyor.

Japon Hava Akınları

Vişi 1 (A.A.) — Tokyodan
alınan bir habere göre, Japon
uçakları Avustralyalıların hedef-
lerine doğru akınlarına devam
etmişler ve Port Darwin'i bomb-
lamışlardır.

Halkla eğleniyor musunuz?

— Baş tarafı 1 incede —

ra vermiyoruz" yolunda nas-
ihatler verdikten sonra sarîh ad-
res ve müsbet vakahî şikâyetle-
rin derhal takip edileceğini de
vâdeylemektedir.

İk nazarda halkı teyakkuza
davet eder gibi görünün bu ilân,
için iktisadî bilimler için, son
zamanlarda zalim bir istihza
mahiyetini almıştır. Filyakî bu-
gün İstanbulda Krible maden
gün kömürünün zerresi yoktur. O
kadarkı yoktur ki bir ay evvel be-
delini yatıran ordinosunun alması
olamazdık şimdiye kadar ma-
den kömürü alamamışlar ve va-
den kömürü alamamışlar ve va-
den kömürü alamamışlar ve va-
den kömürü alamamışlar ve va-

— Vapur bekliyoruz,

— Havanın düzelmesini bek-
liyoruz, kabilinden cevaplarla
karşılaşıp durmuşlardır.

Bizzat idareminin şahit ve
kurban olduğu kömür yoksuz-
luğu yüzünden "Yeni Sabah"
evvelki gün az daha intişar ede-
miyecek bir vaziyete düşüyor-
du. Bereket versin ki komuşu bir
komütredün ödünç olarak (50)
kilo kömür tedarikine imkân ha-
sıl olmuş, bugün de binbir müs-
kullatla uzaktaki bir kömürü-
den, yine ödünç olarak bir mik-
tar daha kömür tedarik edilebi-
lmiş ve bu sayede gazetenin bir
sekteye uğramadan neşrine mu-
vaffakiyet elverişmiştir.

Daha Ağustosla başlayan ve
yaklaşan kış mevsimi için ha-
yır bir alimlet sayılabıyacak
bir belâğati haiz olan bu sav-
sıklama ve tezepzîp gösteri-

GAZETECİLER LONDRA'DA

— Baş tarafı 1 incede —

"Bay Hüseyin Cahid Yalçın
bu sözlerinden sonra davetlerle
yavaş yavaş fotoğraflarını ö-
nüne doğru yürütmeye başla-
dılar.

"Şimdi burada birçok davet-
liler, hepsiz gazeteciler, gazete
fotoğrafcıları var. Misafir
Türk gazetecileri heyeti bur-
adan doğru, ikametlerine tahsis
olunan Savoy oteline gidiyorlar.
Hepsi neşeli, fakat uzun bir so-
yashatten geldikleri için biraz
yorgun görünüyorlar."

Gazetecilerimiz şerefine Yapıl-
cak Kabul Resimleri

Londra, 1 (A.A.) — B. Yal-
çın, B. Yalman, B. Esmer, B.
Daver ve B. Sertel, Londraya
vasıl olmuşlardır. Türkiye bü-
yük elçiliği memurlarından biri
beyanatta buharlı Türk gaz-
etecilerinin tamamıyla serbest
olduklarını söylemiştir. Arzu-
ları ne olduğu hakkında kendi-
leriyle istişarede bulunulacak ve
bu suretle bizzat kendileri İn-
gilterede ikametleri esnasında
ki programlarını tanzim ede-
ceklerdir. Diğer arzu edecek o-
lurlarsa fabrikaları, en şiddetli
bombardmanlara maruz kalmış

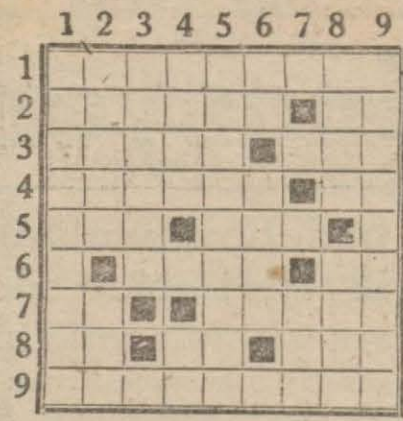
Nebati yağlar

Ankara 1 (Yeni Sabah) —
Yağ istihsalının memleket ih-
tiyacına kâfi gelmediğinden ne-
bati yağların kullanılmasında
mahzur olmadığı Sahhiye Vekâ-
letince Maarif Vekâleti ile alâ-
kâli müesseselerle bildirilmiştir.
tir.

YAZAN: M. S. Karagel

TEPRİKA No 189

BULMACA

SOLDAN SAĞA DOĞRU

1 — Ankara, İstanbul arasında bir şehir. 2 — En aşağı (6). Nota (2), 3 — Tabiat (5). Bir poker tabiri (3), 4 — Meşhur sinema yıldızları arasında birinin ilk ismi (6), tersi, bir iskambil kâğıdıdır (2) 5 — Başına «g» harfi gelirse, bir tavla tabiri (3), tersi matem (3), 6 — Prensis (4) sonuna (2) harfi gelirse, evlenmeye namzed olur (2), 7 — Bir gıda (2), tersi, Suriyede meşhur bir şehir (5), 8 — Başına (A) harfi gelirse bir hayvan olur (2), semmekten emrihazır (2), avuç içi (1), 9 — Şöhret kazanmak (9).

YUKARIDAN AŞAĞIYA:

1 — Mısırdaki bir yer (9), 2 — Kara (5), tersi mülkiyet ifade eder (3) 3 — Kanek (6), 4 — Tersî paralarla konulur (4), bir muharririnizin soy adı (2), 5 — Lâtişleşme (9) 6 — Bir uzvumuz (2), Küllhanî nidası (4) 7 — Arap hurufatından birinin okunuşu (3), 8 — Tersî «geçici» demektir (4), taş (4), 9 — Allahın hakkı gördüğü (9).

— Dünkü bulmacanın hali —

1 2 3 4 5 6 7 8 9
1 T I M O Ç E N K O
2 A E A Y I R T
3 Y A R A İ I Ü
4 Y A T A Ğ A N K
5 A V V I Y A D O
6 R E E L A R A P
7 E L H A M R A M
8 C Ü T E E H A
9 İ C R A E T M E K

Mısırdaki yeni taarruz

— Baş tarafı 1 incide —

kiya Mareşal Rommel Libya'dan kalkarak 15 İskenderiye'ye yaklaşmış. İskenderiye'nin savunması kadar giddetli son bir İngiliz mukavemeti görerek, sonra aylarca durmaz. Burası Mihver ikmal üslerine çok uzaktır. Buna mukabil İngiliz birlik üslerine yakındır. Burada Almanların kalmaları bir gün yeni bir taarruzla İskenderiye'ye girmek istediklerini gösteriyor.

El Alemeyn'de İngilizler dar bir cephe, bir yanlarını denize, diğer yanlarını Kattara bataklıklarına dayamışlar, burasını tahkim etmişlerdi. Almanlar bu dar cepheyi yarmak için bir iki teşebbüste bulundular. Muvaffak olmadılar. Fakat bir taraftan takviye alarak bir buçuk aydır hazırlanıyorlardı. Bu hazırlık tamamlanmış ve Almanlar bir kere daha İngilizleri bozguna uğratmaya teşebbüs etmişler midir? Burası İngiliz tebliğinden pek anlaşılıyor. Çünkü İngilizler de bunun büyük bir taarruz başlangıcı olup olmadığını tasrih edemiyorlar.

Ancak Alman taarruz istikametleri hem İngiliz müdafaa hattını cepheden, hem de arkadan yarmayı istihdaf eder görünümlüdür. Almanlar Kattara bataklığı cenebünden da bir kol salarak İngiliz müdafaa hattının gerisine sarmak tehdidi.

HARP DURUMU

Avrupa cephesinin müdafaası

Cephelemin derinliklerinde, yıldırım hazırlanıyor, beliren ve belirecek hareketler, belli yıllarca ve yıllarca sürecektir ve Adem oğullarının mülkaderatını çizicek. Acaba, topyekûn harp mucidi, bu devler musaracasını tasavvura sığdırabilmiş miydi?

Yazan: Emekli General Kemal Koçer

Büyük ve zengin bir memlekette inifad politikası güdemiz. Harbin hedefi, cihan nimetlerini paylaşmak olunca, bu nimetten nasibesini alan ve almayanların da, bir gün, iki cepheye karşılamaları beklenirdi.

Topyekûn bir harbi, bir manzumenin de beslemesi, hele kendi kendine yetmiyen Avrupada, imkânsızdır. Tabiat, hayat kaynaklarını beslerin ihtiyacına göre tevzin ve taksim etmek gibi bir âdalet ve semahat göstermiş değildir. Medeniyetin evcibâsına yükseldiği iddia eden Avrupa, denizlerden geçinmeye mahkumdur. Bugünkü harp hayatını yaşatmak için kürenin bütün verimine başvurmak mecburiyeti vardır.

Asrı ordulara yıldırım sür'ati temin eden motor, akar yakıtı muhtemeldir. Cephelemin sarfiyatına vefa edecek gıda maddelerinin ve ham maddelerin bulmak için, ülkeler fethetmek ve gittikçe sayısı artan motorlî silah ve vasıtaya da bu sayede akar yakıt edinmek kat'i bir zarurettir.

Hollanda Hindistan'ın elden çıkması, Anglo - Saksonların yeni tedbirlere müracaat etmelerini gerekli kılmaktadır. Doğu seferinin başlıca bir sebebi de, açığı gidermek ve motorize orduya hayat vermektir.

Alman ordusunu, çok daha büyük stratejik önemi haiz ana orduların muharebe dışı edilme lerini ikinci plana bırakarak Kafkas sahillerinde savaşları, da, Bakü'nün zengin kaynaklarıdır. Bu ordu, şu anda, iki

— Baş tarafı 1 incide —

ni göstermektedirler. Bu cüretkârane bir harekettir. Kattara bataklığının cenebünden İngiliz sol cenehını çevirmek için koca bir çözü geçmek, sora bu kolu günclerce takviye etmek lâzımdır. Bu hareket muvaffak olmazsa bütün bu kuvvetin gölde perişan olması mukadderdir. Ancak böyle bir cüret Rommel den beklenir. Rommel iki ay evvel başladığı taarruzu, Alman ve İtalyanlara o kadar pahalıya mal ettikten sonra hedefine ulaşmak mecburiyetindedir. Yok sa bütün o emeklerin mahsulsü. İngilizleri birkaç listen mahsum etmek ve Akdenizdeki hareketlerini biraz daha zorlaştırmaktan ibaret kalmış olacaktır.

BEHÇET SAFA

Hırsız garson

Tarihasında Trak birahane sinde çalışan garson Mison bir rahaneye ait büyük bir saatı da, şarida satarken görülmüş ve yakalanmıştır.

Hırsız Çılgın!

Üsküdar'da Muradreis mahal. lesinde 108 numarada oturan Yorgi zabıtaya müracaatla 3 se. nedenberi yanında bulunan Ek. natıyos ismindeki çığrağın 267,5 lira parasını çalarak kaç. tığını bildirmiştir. Suçlu aran. maktadır.

Parasına tamaan mı öldürüldü?

Kasımpasada Kulaksızda Dut yeri sokağında 96 numaralı ev. de oturan 60 yaşlarında Mahmu re isminde bir kadın dün evinde başı içinde su bulunan büyük bir kazan içinde sokulu olarak ölü bulunmuştur. Mahmure ci. varda paralı bir kadın olarak tanındığı için onun bu ölümü şüpheli görülmüş ve hâdisenin aydınlanması için ceset Morga kaldırılmıştır.

PARA PARAYI ÇEKER

T. İŞ BANKASI K. TASARRUF HESAPLARI

2 İkincitegrin Kesidesine ayrılan İkramiyeler:

1 adet 1000 Liralık	1	500
2	250	
14	100	
10	50	
40	25	
60	10	

MAHDUT MESULİYETLİ Elle Çorap ve Trikotaj imalcileri KOOPERATİFİNDEN

Açık bulunan Elle çorap ve Trikotaj imalcileri kooperatifi Müdürlüğüne Dava Vekili ve sabık Bursa Ziraat Odası Birinci Reisi Bay Mustafa Ziya Uluç intihap edilmiş 1/9/42 tarihinde işe başladığı ilân olunur.

İstanbul Sıhhi Müesseseler Arttırma ve Eksiltme Komisyonundan

Leyli Tıp Talebe Yurdu için 2000 adet yüz havlusu açık eksiltmeye ko. nalmıştır.

- 1 — Eksiltme 4/9/42 Cuma günü saat 15 de Çağaloğlunda Sıhhi İc. timali Muavenet Müdürlüğü binasında kurulu komisyonunda yapılacaktır.
- 2 — Muhammen fiyatı beher havlu için 90 kuruştur.
- 3 — Muvakkat teminatı 135 liradır.
- 4 — İstekiler şartnamesini her gün komisyonunda görebilirler.
- 5 — İstekiler 1942 yılı Ticaret Odası vesikasıyla 2490 sayılı kanunda yazılı vesikalar ve bu işe yeter muvakkat teminat makbuz veya banka mektubu ile birlikte belli gün ve saatte komisyonuna gelmeleri. «8942»

Darülacezeli çocuklar yarın sünnet ediliyor

Darülacezede balırlarak büyü. tülen çocukların yarın öğleden sonra sünnetleri yapılacaktır. Müessesesi Müdür ve Başhekim. lığı bütün hazırlıklarını bitir. miştir.

Zengin dilenciler

Emniyet 7 inci şube memur. larının dilencilerle olan mücade. lesi devam etmektedir. Dün Köp rü üzerinde yakalanan Şahru is minde bir Musevi kadınının üz. rinde 241 lira bulunmuş, ayrıca yine Hayriye adında diğer bir dilencinin üzerinde de 80 kışur lira çıkmıştır.

Yeni neşriyat:

PERDE ve SAHNE Mecmua. smın aylık nüshası bir çok sala. hiyetli yazılar ve zengin resim. lerle çıkmıştır. Tavsiye ederiz.

Kız ve Erkek Kısımları BOĞAZİÇİ LİSELERİ

Ana sınıfı — İlk — Orta — Lise

Yatılı ve yatısız talebe kaydına ve eski talebenin kaydının yenilenmesine başlanmıştır.

ARNAVUTKÖY ÇİFTESARAYLAR — Telefon: 36—210

TÜRKİYE CUMHURİYETİ ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888 - Sermayesi: 100.000.000 Türk lirası Şube ve Ajans adedi: 265

Ziraat ve icarî her türlü banka muameleleri Para biriktirenlere 28.800 lira ikramiye veriyor

4 adet 1.000 Liralık	4.000 Lira	100 adet 50 Liralık	5.000 Lira
4 adet 500	2.000	100 adet 25	2.500
4 adet 250	1.000	100 adet 10	1.000
4 adet 100	400		

DIKKAT: Hesaplarındaki pa alar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasıyla verilecektir.

Kur'alar senede dört defa 11 Mart, 11 Haziran, 11 Eylül ve 11 Aralıkta tarhlarında çekilecektir.

Molla, korundukça Yörük Ali de üstüne üstüne gidiyordu. Bir aralık Molla, tekrar herce kete geldi. Yörükün girişinden fırsat bularak hasmına girdi. Tekrar bir çapraz topa yı yürüdü. Ve Yörükü altına almağa çağırdı. Fakat Mollanın çaprazı, bu sefer on adım ka dar bile girmede. Yörük Ali, hasmını güzel bir yanbaş oyu. nuna getirdi. Ve Mollayı güzel bir köşegen getirerek bir anda altına aldı. Molla, güzel ve emniyetli çaprazla hasmını altına almağa çalışırken kendisi alta düştü.

Molla, alta düşer düşmez, kaçamak istediyanca de Yörük Ali, üzerine çullanarak kemane ile bağlayıp olduğu yere bas. tırdı.

Molla, yine kapana girmiş oldu. Yörük Alinin bu son ve lani oyunu bütün seyircileri geleyana getirdi. Bu kadar güzel ve kıvrak mukabele gö. rülmemişti. Yörük Alinin Molla ya karşı olan güreşi şaheser. di.

O, binlerce seyirci aşka gel. miş bağırıyordu:

— Yaşa, Yörük!
— Varol Yörük!

Yörük Alinin bir çok güreş. lerinde bulunmuş olanlar onu bugünkü güreş kadar canlı, çetin, sert, girgin görmemişler di. Yörükün başaltını almak i. çin kırancıkana olan bu güreş. 'lerde önüne geleni ezeceği a. yan olmuştu. Çalk, yerinde o. turamıyordu. Sevincinden ağzı kulaklarına varıyordu. O da gayri ihtiyari olarak bağırı. yordu:

— Yaşa oğlum, brakma!
— Haydi Yörük!

Yörük Ali, kemaneye geçer geçmez derhal yan kazağı vur. du. Ve, içten paça aramağa baş. laadı. Molla, hasmının ne yap. cağını sezdiği için Yörükün pa. ça aramalarını budamaya ve, yan kazağını sökmeye savaşı. yordu. Yörük Ali, hasmının en. sesini bırakıyordu. Oyundan oynama geçiyordu. Süslük gibi hasmına yapmış bulunuyor. du. Molla, birkaç defa hasmının elinden kurtulmak için uğraşı. ve, kolla beraber kalkmak ist. dedi. Fakat her ne yaptıysa muvaffak olamadı. Yörük Ali, yan kazağını bırakıyor. İe pa. çaya el atıyordu. İe paçayı bı. rakıyor, arı kazağına giriyordu. Molla, bunalmaya başladı. Hiç böylesine gitmemişti. Hasını nefes aldırıyor. Dışlı bir do. muz gibi kemirip duruyordu. Bir aralık Yörük Ali, hasmını sarmaya eldi. Molla, h'e böyle. sine oyuna girmek istemiyordu.

Fakat, Yörük, hasmını havalan dırarak sarmaya girdi. Molla, sarmayı yeyince bozuldu. Bo. zuluğa girmek için kendisi. ni kolluyordu.

Yörük Ali, sarmayı vurduk. ta sonra hasmını koldan veya. but ayaaktan kapıp döndürmeğe koyuldu. Molla, başına geleceği belayı andığı için derhal, ma. nevraya geçti. Bir biçimine ge. tirerek Yörükün üzerine döne. rek basılı ile geçmek istedi. Fa. kat, manevrasını yapamadı. Yapmış olsaydı, bozuk düşecek ti. Yörük Ali, derhal köpek kuyruğuna girecekti Mollaya... Molla, tehlikeyi sezince hemen baskından vazgeçmişti.

İki usta ve canbaz pehlivan birbirlerinin el hareketlerinden ne yapmak istediklerini anlıyor. du. Birbirine küll yutturamıyor. lardı. Fakat Yörük Ali, ne yap. yıp yapıp hasmına birçok küll yutturmıştı. Molla, on beş da. kika uğraştı. Hasmını altından kalkamadı. Yörük Ali de on beş dakika hasmını bir taraftan boz. mak için çabaladı. Lâkin has. mının müdafaa güreşi ve, ken. disini şiddetle koruması dolay. yla oyunların tatbikte mu. vaffak olamadı. On beş dakika. nın hitarında Molla, yine bir fısat bulup tek paça kalktı.

Yörük Ali, evvelki kalkışta ol. duğu gibi hasmının ensesine bastı ve, dönerek paçayı elden aldı.

Yörük Ali, ayağa kalkar kalk maz çırpınarak bir nara savur. du:

— Hayda, maşallah Molla!..

Molla, cevap vermedi. Nesine cevap verecekti? Hasını onu e. zip duruyordu. Güreş baskıyalı bir buçuk saati geçtiği halde bir kere olsun hasmını altına alamamıştı. Ve, kendisi, kendi oyunlarıyla üstüste alta düş. müştü. Molla, güreşi çıkaramı. yacağına ve, yenilip rezil ola. cağına yavaş yavaş hükmetme. ğe başlamıştı. Hele, güreşin i. kinci saatlerine doğru bu ka. naate gelmişti. Çünkü, ayak güreşini bir türlü hasmına uy. duramamıştı. Başlamıştı. Yö.

— Haydi Molla be!..
— Haydi kardeşim be!..
— Haydi, maşallah be!..

Diğerler nâralar atıyordu. Bu nâralar, Mollayı çilecen çıkar. dı. Küçüküç hasmı durmadan kendisiyle alay ediyor ve, mey. dan okuyordu. Çalk, olduğu yerde duramıyordu. İkide birde Yörük'e sesleniyordu:

— Haydi oğlum!..
— Hani güreyim!..

Seyirciler de bağınıyorlardı:

— Ha! Yörük!
— Çabuk b'tir bu işi!..

Bu bağrular, Yörükün hâ. kim güreşi, zeki ve müdebbir Mollayı diğ divane etmeğe kâfi geldi. Hiç bir güreşte müvaze. nesini kaybetmiyen Molla, iki saat güreşten sonra yavaş ya. vaş müvazenesini kaybetmeğe başlamıştı. Abuk sabuk hare. ketler yapıyordu. Bazen asabi. leşerek hasmına giriyordu. Fa. kat mukabil oyunla bozuluyor. du. Bazen da Yörük Aliye tur. panlar atıyordu.

Yörük Ali, hasmının iyiden i. yiye kendisini kaybetmesini bekliyordu. Biraz sonra daha ziyade güreşe girecekti. Nite. kim de böyle oldu. Yakacıklı Ha. sa! Had, Kanbur Osman hay. ret içindeydiler. Yörük Aliyi takdir ediyorlardı. Laf değil, böyle şaheser bir güreşi ancak ve ancak Arnavutluğu çıkara. bilirdi. Yörük Ali, belki Arna. vutlulardan daha ziyade hızlı ve müseles güreşiyordu. Hatta bir aralık Kanbur Osman, ar. kadasılarına:

— Yahu, bu herif bizden çok pehlivan!..

Devince, pehlivan arkadaş. ları:

— Muhakkak.. Allah için söy. lereli.. Doğrusu pehlivan herif! Mollayı paçavraya çevirdi.

— Bana bu kadar yapamadı. Ben, kendimi korudum... Fakat görüyorum ki Mollaya daha yük. sek ve iyi bir güreş çıkardı.

— Evet.. Sana karşı bu ka. dar çetin güreşmedim. Sen idare ettin kendini... Fakat Mollaya karşı hızlı güreşti.

— Molla, bozulmaya başladı. Dikkat ediyor musunuz, asabı da bozuldu. Küçük herif! İkide birde nâra savuruyor, Mollanın bışbütünü asabını bozuyor.

— Yörük Ali, güreşi bitirince hep böyle yapar.. Hasını bo. zuk gördü mü nâraları da bol. lanır...

— Molla, kurtulamıyacak e. linden.. Berabere götürebilir. se, güreşi çok iyi.. Fakat götü. remezse zavallı Molla, küçük hasmına yenilecek...

— Öyle görünüyor... Yörükün babasının bağrularını işitiyor musun?

— İstiyorum... Herifçi oğlu, oğlunu mütemadiyen körüklü. yor...

Yörük Ali, nâralarını savur. du, savurdu, Molla, tamamıyla müdafaaa düştü. Artık han. le yapmaz oldu. Güreşi ber. bere götürmeğe karar vermişti. Başka çare bulamamıştı. Kü. çük hasmının kendisini yene. ceğini sezmışti. Rezil olmaktan ise tamamıyla müdafaaaya dü. şerek güreşi uzatıp berabere gitmek daha evli idi. Mollanın kararı kat'i idi. Bu sebeple ar. tık güreşe girmiyordu. Mütema. diyen ve tam manasiyle müda. faada idi. Bütün seyirciler, Mol. lanın güreşi müdafaaaya götü. rmeğe karar verdiğini hareketle. riyle anlamışlardı. Molla, kesil. memişti. Demir gibiydi. Nefe. si yerinde bulunuyordu. Fa. kat hasmına bir türlü güreş uy. duramamıştı. Bundan dolayı müdafaaaya düşmeğe ve güreşi mağlûp olmadan berabere gö. türmeğe karar vermişti. Molla. nın verdiği karar doğrudu. Başka türlü hareket etmek ah. malıktı olurdu. Küçük herif, a. damı kendi hamlesiyle, kendi o. yunuyla bozar ve yenerdi. İyisi mi hiç hamle yapmamak ve, o. yuna girmemek üzere durmak, hasmından gelen ve gelecek hamleleri def ile uğraşmak...

Güreş bu şekilde girince mü. şkülleşmişti. Yörük Ali, hasmını bulmakta güçlük çekiyordu. Çünkü Molla ne oyun veriyor, ne de oyun alıyordu.

Güreş, bu suretle üç saatı buldu. Mütemadiyen ayak güre. şli oluyordu. Yörük, hücum edi. yor, Molla müdafaaada kalıyo. rdu.

(Arkası var)